

**Témy dizertačných prác
v študijnom programe Integrovaný rozvoj vidieka
pre akademický rok 2019/2020**

Rozvoj duševného vlastníctva vo vidieckych regiónoch
Intellectual property development in rural areas

Školiteľ: **doc. JUDr. Ing. Jarmila Lazíková, PhD.**
Forma štúdia: denná
Odborné pracovisko: Katedra práva FEŠRR SPU Nitra

Anotácia:

Duševné vlastníctvo predstavuje nehmotné aktívum, ktoré významne prispieva k ekonomickému rastu, kultúrnemu a sociálnemu rozvoju krajín. Je dôležitým nástrojom na podporu inovácií, ktoré predstavujú z pohľadu teórie endogénneho rastu jeden z najdôležitejších faktorov regionálneho rozvoja. Dizertačná práca sa zameria na zhodnotenie rozvoja duševného vlastníctva (vynálezov, dizajnov, ochranných známk, zemepisných označení) v slovenských vidieckych regiónoch s cieľom identifikovať potenciálne faktory, ktoré ovplyvňujú úroveň využívania inštitútov duševného vlastníctva. Základnými informačnými databázami budú registre predmetov duševného vlastníctva vedených ÚPV SR, EUIPO a Európskou komisiou, databázy Štatistického úradu Slovenskej republiky týkajúce sa výberu ekonomických, sociálnych a kultúrnych indikátorov rozvoja vidieka. Z vedeckých metód sa využijú najmä metódy formálno – právne a logické na analýzu právnych predpisov týkajúcich sa predmetov duševného vlastníctva, ako aj matematicko-štatistické metódy na vyhodnotenie faktorov ovplyvňujúcich rozvoj duševného vlastníctva na vidieku.

Previazanosť na projekt:

Jean Monnet Module EU Intellectual Property č. 599683-EPP-1-2018-1-SK-EPPJMO-MODULE
zodpovedný riešiteľ: doc. JUDr. Ing. Jarmila Lazíková, PhD.

**Zhodnotenie vplyvu agrodotácií na štruktúru poľnohospodárskych podnikov v SR
a využívanie pôdneho fondu**

Evaluation of the impact of agricultural subventions on the structure of agricultural holdings in the Slovak Republic and utilization of the land fund

Školiteľ: **prof. Ing. Pavol Schwarcz, PhD.**
Forma štúdia: denná
Odborné pracovisko: Katedra európskych politík FEŠRR SPU Nitra

Anotácia:

Cieľom dizertačnej práce je vytvoriť optimalizačný model, ktorý na úrovni jednotlivých fariem simuluje zmeny v agrodotačnej politike, a následne analyzuje štrukturálne zmeny v sektore, hlavne čo sa týka, príjmov, produkcie, geografického rozloženia fariem a diverzifikačných projektov. Model porovnáva súčasný stav poľnohospodárstva na Slovensku, v podobe základného scenára s výsledkami simulácii pre jednotlivé zmeny v agrodotáciách. Tie môžu súvisieť s národnou dotačnou politikou, spoločou poľnohospodárskou politikou EU alebo lokálnymi a súkromnými grantmi a schémami. Lineárne progmanovanie taktiež umožňuje analýzu efektívnosti jednotlivých dotačných schém, čo môže mať dôležité implikácie čo sa týka znalostného hospodárstva, úspešnosti jednotlivých projektov, vplyvov trhových mechanizmov alebo korupcie. Výsledkom bude typologická klasifikácia fariem, na základe ich závislosti od dotačných schém, ich možnej reakcie na simulované zmeny a ich spôsobu využívania pôdy. Tieto parametre budú taktiež hodnotené podľa geografickej lokality fariem, ich ekonomickej veľkosti

a typu produkcie. Výsledky tejto práce môžu byť použité na usmernenie budúcich agrodotačných schém, projektov regionálneho rozvoja alebo environmentálnych opatrení.

Previazanosť na projekt:

Jean Monnet, Centre of Excellence for European Agri-Food Chain / návrh projektu v hodnotení, zodpovedný riešiteľ: prof. Ing. Pavol Schwarcz, PhD.

Manažment rozvoja inovatívnych a start-upových foriem podnikania vo vidieckom priestore

Managing the development of innovative and start-up form of business in rural environment

Školiteľ: **doc. PhDr. Mgr. Ing. Ladislav Mura, PhD.**

Forma štúdia: denná/externá

Odborné pracovisko: FEŠRR SPU Nitra

Anotácia:

Dizertačná práca sa zameriava na nové formy podnikateľských subjektov – inovatívne malé a stredné podniky a start-upy pôsobiace vo vidieckom priestore. Cieľom predkladanej dizertácie je odhaliť manažérske, marketingové a ďalšie nástroje využívané v manažmente rozvoja u inovatívnych a start-upových foriem podnikania, nakoľko tieto formy podnikania môžu mať preukazný vplyv na miestny regionálny rozvoj. Čiastkovými cieľmi plánovaného výskumu sú: identifikovať kľúčové manažérske nástroje používané pri riadení inovatívnych a start-upových podnikov; identifikovať determinanty, ktoré pozitívne podporujú inovačnú činnosť podnikov a determinanty, ktoré sú bariérami inovačnej činnosti podnikov; vylíčiť tie faktory viažuce sa na inovácie, ktoré prispievajú k rozvoju daného regiónu, v ktorom pôsobia. Dizertačná práca vyústí do súboru návrhov a opatrení, ktoré spoločne vytvoria model podpory rozvoja inovatívnych a start-upových foriem podnikania s pozitívnym vplyvom na rozvoj regiónov.

Previazanosť na projekt:

Projekt VEGA 1/0813/19 Manažment rozvoja inovatívnych a start-upových foriem podnikania v medzinárodnom podnikateľskom prostredí a overenie konceptu INMARK
zodpovedný riešiteľ: doc. PhDr. Ing. Ladislav Mura, PhD.

Regionálna a komunálna podpora malého a stredného podnikania

Regional and municipal support for small and medium enterprises

Školiteľ: **doc. PhDr. Mgr. Ing. Ladislav Mura, PhD.**

Forma štúdia: denná/externá

Odborné pracovisko: FEŠRR SPU Nitra

Anotácia:

Dizertačná práca sa orientuje na zaujímavú, avšak vo výskumoch zanedbávanú oblasť podnikateľskej činnosti a jej podpory na miestnej a regionálnej úrovni. Cieľom doktorandskej dizertačnej práce je preskúmať súčasný stav v oblasti nástrojov využívaných v regionálnej a komunálnej podpore podnikania a navrhnúť sústavu nástrojov, ktoré prinesú účinnú formu podpory podnikania na tejto úrovni. Dizertant bude problematiku skúmať prierezovo z pohľadu: národohospodárskeho, regionálnej ekonomiky, podnikovej ekonomiky. Výsledky dosiahnuté v dizertačnej práci môžu prispieť k účinnej podpore podnikateľských subjektov, k vyššej miere vidieckej zamestnanosti, k implementácii inovácií a pod. Výsledky môžu tiež slúžiť ako odporúčania pre štátne orgány pôsobiace na úseku podpory podnikania, regionálneho rozvoja alebo pre regionálnu a miestnu samosprávu.

Sociálne podnikanie ako nástroj sociálno-ekonomického rozvoja regiónov
Social entrepreneurship as a tool for socio-economic development in the regions

Školiteľ: **doc. PhDr. Mgr. Ing. Ladislav Mura, PhD.**
Forma štúdia: denná/externá
Odborné pracovisko: FEŠRR SPU Nitra

Anotácia:

Doktorandská dizertačná práca sa venuje špecifickej problematike oblasti podnikateľskej činnosti, v ktorej sa podnikanie prelína s upokojovaním sociálnych potrieb. Cieľom dizertačnej práce bude preskúmať aktuálnu situáciu v oblasti sociálneho podnikania vo vidieckom priestore, komparovať teoreticko-metodologické prístupy k sociálnemu podnikaniu v kontexte trvalo-udržateľného rozvoja regiónov. Dizertačná práca vyústi do koncipovania modelu efektívne fungujúceho sociálneho podnikania, ktorý by mohol byť integrovaný ako jeden z nástrojov pre rozvoj regiónov SR. Výsledky dizertačnej práce môžu byť použité v oblasti návrhov a profesionálneho poradenstva pre oblasť sociálneho podnikania alebo návrhov opatrení pre ústredné orgány.

Meranie výkonnosti cestovného ruchu v regiónoch SR – nástroj strategického plánovania

Measurement of tourism performance in Slovak regions - strategic planning tool

Školiteľ: **doc. Ing. Jana Jarábková, PhD.**
Odborné pracovisko: Katedra regionalistiky a rozvoja vidieka FEŠRR SPU Nitra
Forma štúdia: externá

Anotácia:

Výkony, ktoré dosahuje odvetvie cestovný ruch v jednotlivých regiónoch SR, sú rozdielne. Súvisia predovšetkým s odlišnými predpokladmi regiónov pre rozvoj cestovného ruchu (primárna a sekundárna ponuka), ale sú odrazom aj rôznych trendov a zmien v spotrebiteľskom správaní návštevníkov. Identifikácia súčasného stavu, ako aj poznanie príčin rozdielných výkonov cestovného ruchu sú dôležité pre strategické plánovanie a nastavenie politiky cestovného ruchu na národnej a regionálnej úrovni. Regionálne stratégie rozvoja cestovného ruchu by mali vychádzať z exaktného merania výkonov v cestovnom ruchu. V tejto súvislosti, cieľom dizertačnej práce je navrhnúť vhodný systém merania výkonov odvetvia cestovný ruch na regionálnej úrovni, ktorý by sa stal východiskom pre tvorbu stratégií cestovného ruchu na regionálnej úrovni. Jedným z parciálnych cieľov je aj vzájomné porovnanie výkonov cestovného ruchu v jednotlivých krajoch SR a návrh odporúčaní pre politiku cestovného ruchu.

Téma dizertačnej práce nadväzuje na podaný projekt KEGA 047SPU-4/2018 *Nové prístupy vo výučbe miestneho ekonomického a sociálneho rozvoja* (zodp. riešiteľka projektu Ing. Marcela Chreneková, PhD.).

Inštitucionálne prostredie ako faktor regionálneho a miestneho rozvoja

Institutional environment as a factor of regional and local development

Školiteľ:

doc. Ing. Oľga Roháčiková, PhD.

Školiteľ špecialista:

Ing. Katarína Melichová, PhD.

Odborné pracovisko:

Katedra verejnej správy FEŠRR SPU Nitra

Forma štúdia:

denná

Anotácia:

Inštitucionálne prostredie upravuje spôsoby využívania zdrojov komún, regiónov a krajiny a spôsoby prerozdelenia výsledkov z využitia dostupných zdrojov. V tomto kontexte je významným determinantom dosahovanej úrovne rozvoja na miestnej, regionálnej a národnej úrovni tak kvalita inštitucionálneho prostredia, ako aj jeho flexibilita a schopnosť prispôbiť sa meniacim sa podmienkam. Inštitucionálne zmeny zvyčajne prebiehajú postupne, v prípade Slovenska však po roku 1989 prebehla zásadná inštitucionálna zmena formou šokovej terapie čo podmienilo diskontinuitu vo vývoji inštitucionálneho prostredia. V súčasnosti čelí kvalita, fungovanie a adaptačná schopnosť inštitucionálneho prostredia na Slovensku kritike. Identifikované boli problematické oblasti ako: absentujúca integrácia jednotlivých rozvojových aktérov, nedostatočná komplementarita a konflikty medzi sektorovými politikami, dominujúci prístup „zhora-nadol“ a obmedzená schopnosť regionálnej a miestnej úrovne zohrávať efektívnu strategickú úlohu pri formulácii a implementácii podporných nástrojov. S cieľom prispieť k riešeniu uvedených problémov dizertačná práca bude skúmať inštitucionálne prostredie na Slovensku so zameraním na dva základné aspekty: ako vývoj inštitucionálneho prostredia a jednotlivé aspekty jeho kvality ovplyvňujú priestorové disparity v rozvoji a aká je úloha inštitucionálneho prostredia pri valorizácii regionálnych a miestnych zdrojov. Metodika práce bude založená na využití vhodných matematicko-štatistických metód a realizácii prípadových štúdií rôznych foriem inštitucionálneho usporiadania na miestnej a regionálnej úrovni (napr. miestne akčné skupiny, európske zoskupenia územnej spolupráce a ďalšie).

Dizertačná práca nadväzuje na podaný projekt VEGA č. 1/0789/18 (Inštitucionálne prostredie ako nositeľ rozvojových politík v najmenej rozvinutých okresoch)

Držba poľnohospodárskej pôdy vo vybraných regiónoch Slovenska a jej vplyv na rozvoj vidieka

Possession of agricultural land in selected regions of Slovakia and its impact on rural development

Školiteľ:

doc. JUDr. Lucia Palšová, PhD.

Odborné pracovisko:

Katedra práva FEŠRR SPU Nitra

Forma štúdia:

denná

Anotácia:

Vedeckým cieľom dizertačnej práce je zmapovať držbu poľnohospodárskej pôdy vo vybraných regiónoch Slovenska, identifikovať a zhodnotiť najčastejšie problémy súvisiace s držbou poľnohospodárskej pôdy a na základe získaných skutočností zistiť do akej miery držba poľnohospodárskej pôdy ovplyvňuje rozvoj vidieka.

Zo všeobecne formulovaného vedeckého cieľa vyplývajú parciálne ciele, ktoré bude nevyhnutné uskutočniť pre dosiahnutie cieľa dizertačnej práce v sledovaných regiónoch:

- analýzu vlastníckych a užívacích vzťahov k poľnohospodárskej pôde;
- zmapovanie trhu s poľnohospodárskou pôdou;
- zistiť účel, na aký sa predaná poľnohospodárska pôda využíva vo vybranom regióne;
- zistiť, aká bola zamestnanosť pred zmenou vlastníctva a po zmene vlastníctva k poľnohospodárskej pôde;
- identifikovať bariéry trhu s poľnohospodárskou pôdou vzhľadom k rozvoju vidieka;

- identifikovať faktory, ktoré pri prevode vlastníctva a pri zmene užívateľa poľnohospodárskej pôdy ovplyvňujú rozvoj vidieka.

Výsledkom dizertačnej práce bude návrh systémových opatrení v oblasti držby poľnohospodárskej pôdy, ktoré pozitívne ovplyvnia rozvoj vidieka.

Pri spracovaní dizertačnej práce sa využijú aktuálne dostupné údaje štatistického úrade SR a informačné listy MPA RV SR.